

BESTEMMELSER OM BIHOLD INNENFOR REINAVLSOMRÅDER.

Fastsatt av Norges Birøkerlag 08.04.2013 med hjemmel i *Forskrift om avlsfremmende tiltak på bier av 18.04.01 §4, jf. Lov om husdyravl av 04.12.1992*, og godkjent av Landbruks- og matdepartementet 06.05.2013.

Kapittel I Formål, virkeområde og definisjoner

1 Formål og virkeområde

Formålet med denne bestemmelse er å fastsette regler for bihold innenfor reinavlsområder. Bestemmelsen gjelder bihold innenfor godkjente reinavlsområder listet i *Forskrift om avlsfremmende tiltak på bier av 18.04.01 vedlegg II*.

2 Definisjoner

Rasekontroll: Måling eller bedømmelse av ulike eksteriøre eller genetiske egenskaper hos biene, i den hensikt å fastslå rasetilhørighet.

Fylkesbirøkerlag: Regionalt birøkerlag underlagt Norges Birøkerlag.

Faglig utvalg for biavl: Utvalg som administrerer avlstiltak i eget fylke. Utvalget er oppnevnt av, og underlagt fylkesbirøkerlaget.

Kapittel II Bihold innenfor reinavlsområdene

3 Rase og rasekontroll

Innen et reinavlsområde er det kun tillatt å holde bier av den rase som området er godkjent for. Det skal årlig tas ut et antall biprøver for rasekontroll. Birøkterne plikter å foreta uttak og innsending av biprøver på anmodning fra fylkesbirøkerlaget v/faglig utvalg for biavl. I tillegg har fylkesbirøkerlaget v/faglig utvalg for biavl rett til å foreta uttak av prøver for rasekontroll. I bifolk som ikke tilfredsstiller kravet til rasereinhet skal dronningene erstattes med reinraset dronning snarest og seinest 1. juli påfølgende år.

4 Vandring

Vandring ut av området kan kun skje med merkede dronninger. Birøkteren plikter å gå gjennom alle kuber når disse flyttes tilbake, og eventuelle nye dronninger av usikker opprinnelse må skiftes snarest og senest innen 1. juli neste år.

Vandring inn i området skal kun skje med merkede dronninger av den aktuelle rase. Dokumentasjon på dronningenes raserenhet skal på anmodning legges frem for fylkesbirøkterlaget v/faglig utvalg for biavl.

All vandring ut eller inn av reinavlsområdet samt innførsel av bier eller avlsmateriale, skal meldes til fylkesbirøkterlaget v/faglig utvalg for biavl i god tid før vandring/innførsel.

5 Avlsarbeid

Det skal være minst én parestasjon i aktiv drift i området. Hvorvidt en parestasjon er i aktiv drift må vurderes ut i fra antall brukere og antall utsatte dronninger sett i forhold til omfanget av birøkten innenfor reinavlsområdet. Birøkterne i et reinavlsområde kan pålegges å levere avlsmateriale til utprøving i det sentrale avlsarbeid.

Kapittel III Avsluttende bestemmelser

6 Tilsyn og vedtak

Fylkesbirøkterlaget v/faglig utvalg for biavl fører tilsyn med at disse bestemmelser etterleves, og kan fatte de vedtak som er nødvendige for å sikre dette. Virksomhetsrapporten skal inngå som en del av fylkets årsmelding.

7 Dispensasjon

Fylkesbirøkterlaget bemyndiges til å dispensere fra disse bestemmelser og sette vilkår for dispensasjonen. Dispensasjoner skal dog som regel ikke gis. Dersom dispensasjoner skal gis, skal søknaden være godt begrunnet, gjelde engangstilfeller og ikke bære preg av å være systematiske fritak fra bestemmelsene.

8 Klageadgang

Vedtatt fattet av et fylkesbirøkterlag kan påklages til Norges Birøkterlag.

9 **Ikrafttreden**

Disse bestemmelser trer i kraft straks.

VEDLEGG – UTFYLLENDE OPPLYSNINGER:

RASEKONTROLL

Generelt:

Mange av bienes eksteriøregenskaper er spesifikke for den enkelte birase. Med begrepet rasekontroll menes måling eller bedømmelse av ulike eksteriøre eller genetiske egenskaper hos biene, i den hensikt å fastslå rasetilhørighet.

Mange eksteriørtrekk kan benyttes for å bedømme birasen. Lengde på tunge, bein eller kroppssegmenter, farge, analyse av vingenes årelengder i forhold til hverandre (såkalt vingeindeks eller cubitalindeks) eller analyse av vingenes årevinkler er egenskaper som ofte brukes i dette arbeidet. Alternativt kan rasetilhørighet avdekkes gjennom genetiske analyser.

Fordeling av prøver:

Det skal hvert år tas ut raseprøver fra minst 50 % av alle bigårder i randsoner med en slik grad av bitetthet på begge sider av grensen at det er fare for innkryssing. Her skal det tas prøve av 15 % av kubene, herunder alle dronninger som er skiftet det aktuelle år. Prøvene analyseres for rasebestemmelse. Alle bifolk som brukes som dronegivere på parestasjoner skal prøvetas for rasebestemmelse.

Prøveuttak:

Uttak av morfometriske prøver skjer gjennom oppsamling av nykrøpne bier (gråtasser). Alternativt kan det settes et påtrykksbur over krypeferdig yngel før uttak av prøve. For genetiske analyser skal det tas ut prøver i henhold til instruks fra laboratoriet.

Analyse av prøver:

Det foretas vingeindeksmålinger av minst 20 bier fra det aktuelle bifolk. For gjennomføring og vurdering av vingeindeksmålinger henvises det til Zuchttechnik und Zuchtauslese bei der Biene av Friedrich Ruttner (et norsk utdrag av teksten kan fås hos Norges Birøkterlag) samt programmet CBeeWing (<http://www.cybis.se/cbeewing/indexs.htm>). Raseprøver kan også analyseres utenlands

f. eks. ved biforskningsinstituttet i Dol, Tsjekkia. Genetiske analyser for raseklassifisering utføres også i utlandet, bla. Sveits.

SØKNAD OM REINAVLSOMRÅDE SKAL INNEHOLDE FØLGENDE:

- Begrunnelse for hvorfor det søkes om reinavlsområde.
- Beskrivelse av områdets avgrensning og inntegning av området på kart.
- En oversikt over alle birøktere som har bier innen området eller vandrer årlig til området
- Underskrift fra alle birøktere som har stasjonær bigård eller vandreplass i bruk årlig innen området om at de ønsker reinavlsområde etter at de har satt seg inn i disse bestemmelser.
- Uttalelse fra fylkesbirøkterlaget og faglig utvalg for biavl i fylket om deres syn på opprettelse av reinavlsområde.

VIRKSOMHETSRAPPORT.

Fylkesbirøkterlaget v/faglig utvalg for biavl skal etter avsluttet bisesong sende en virksomhetsrapport til Norges Birøkterlag. Den skal dokumentere parestasjonsdrift, vandring ut og inn og gi en oversikt over rasekontrollresultater. Virksomhetsrapporten vil være nødvendig for å komme i betraktning for tildeling av økonomisk støtte til avlstiltak innen reinavlsområdet.

FINANSIERING.

I bestemmelsene om bihold innenfor reinavlsområder er det listet opp en del tiltak som må gjennomføres, uttak av bипrøver, rasekontroll, kontroll med dronningene i forbindelse med vandring inn/ut eller flytting, dokumentasjon på vandring/flytting, parestasjonsdrift. Birøkterne må regne med å selv måtte betale de ekstra utgifter som birøkt i et reinavlsområde medfører. I den grad man har budsjettmessig dekning, vil det være mulig å søke Norges Birøkterlag om økonomisk støtte til fylkesvise avlstiltak i tråd med tidligere.